

KATOLSKI

POSOL

ISSN 0138-2543

Časopis katolskih Serbow

Založeny 1863

Wudawa Towarstwo

Cyrila a Metoda z.t.

číslo 20

17. meje 2015

Prošu, prošu, prošu!

Bjez přestaća móže małe džěćo, hdyž chce něšto měć, słowo „prošu“ wospjetować. Při tym zamóže nutrnje prosyc, žebrić, skiwlić abo so zlobić. Džěćo zamóže wšu swoju energiju zasaďić, hdyž sej něšto přeje. Při tym wobstajnje na toho hlada, wot kotrehož spjelnjenje swojeho přeća wočakuje. Počah mjez woběmaj so takle pohlubši, a čím dlěje džěćo prosy, čím nutrniji tutón počah je.

We wobstajnosći prošaceho džěšća jewi so njesměrnje wulka dowěra. Ty móžeš mi dać, štož je mi wažne. Ty móžeš mi pomhać. Ty na mnje hladaš, na mnje sluchaš a njewostajiš mje bjez wotmołwy. Kóžda próstwa stwori počah mjez prošacym a prošenym. Wona wužadate tamneho, kotryž próstwu spjelni abo rozjasni, čehodla ju njespjelni.

Jako je Jězus swojich wučomnikow wučil so modlić, njeje jich namołwjał, na spočatku Boha chwalić a sławić za rjanu stwórbu a přirodu, abo za jeho wulkosć, njeje tež jich namołwjał so džakować za žiwjenje abo dalše dobre skutki. Jězus naučil jich w Bohu widzeć swojeho Wótca, kotryž nas čłowjekow lubuje a widži, za čím žedžimy, čeho so nadžijamy a što trjebamy. Wón pokaza nam Boha, kotryž ma zajim na kóždym čłowjeku, kotryž kóždeho pyta. We Wótčenašu jewja so wosebje próstwy. Štóz mjenujcy prosy, zwuraznja dowěru k tomu, ko-

trehož wo něšto prosy a njespušća so jeničce na swoje mocy. Štóz prosy, podawa so ze swojimi starosćemi do ruki tamneho.

Tohodla směmy w swojich modlitwach Boha stajnje znowa

prosyc. Njeje zmylk, modlitwu z próstwu zahajić. Wučomnicy, kotřiž su často z Jězusom hromadze byli, su wězo w běhu časa mnohostronskosć modlenja nazhonili.

Najlěpje wopisuje wšelake wašnja so modlić scěhowaca stawizna: Swójba swjeći kulowate narodniny nana. Mać a džěći su mały swjedzeň přihotowali. Na spočatku wšak kóždy nanej gratuluje. Mały hólčec je baseň nawuknył a ju nanej přednjese. Nan jemu praji: „To sy ty wulkotnje sčinił.“ Najstarši syn je přihotował nareč. Nan so podžakuje a praji: „Njebych sej myslil, zo sy hižo tak mudry, zo zamóžeš takle derje rěčeć.“ Nětko je na rjedže 14lětna džowka. Wona ma kwěcel z čerwjenyimi černikami w ruce, ale je rozbudžena, tež tróšku strachočiwa a njezamóže nimale ničo rjec. Da kwěcel nanej a praji cyle mjelčo: „Wšo dobre, nano, a džakuju so.“ Při tym jeho wokoši. Nan jej wotmołwi: „Widžu, zo maš mje rady.“ Nětko je mać na rjedže. Wona nima žadyn dar. Wona pohlada měrnje na swojeho mandželskeho a wón pohlada měrnje na nju. Ničo njetrjebataj rjec. Wšitko je z tym prajene. Tute krótke pohladnjenčko woběmaj dosaha. Přetož staj so zeznałoj a so w běhu zhromadnych lět přeco bóle zblížiloj, tak zo kóždy z njeju wě, što tamny myslí. Słowa njejsu hižo trěbne.

W tutych dnjach do swjatkow modlimy so wo Ducha Swjateho, zo by cyrkej a kóždeho z nas wobnowil. Swjaty Duch zamóže nam pomhać so wobstajnje modlić. Clemens Hrjehor

Prošmy kaž džěći, wosebje wo dary Ducha Swjateho. Foto: kna

ZdK žada sej požohnowanje za jenakospłažne pory

Biskop Oster kritizuje rozsud katolskich lajkow

Na swojej plenarnej zhromadźiznje sobotu, 9. meje, we Würzburgu je sej Centralny komitej katolikow Němskeje (ZdK) žadał, zo so formy žohnowanja za homoseksuelne pory a za dželenych, kotřiž su w nowym partnerstwie žiwi, nadeńdu. Jednohlósnje tole wobzamknychu w pismje, kotryž wěnuje so při-

zadźewanja samodruhosći znowa pohódnoći. Njeje druheje žiwjenskeje sfery, hdžež je tajki wulki rozděl mjez cyrkwinsej wučbu a žiwjenskeje praksu, zwurazni ZdK. Z tym zwisuje tež njebojazliwše wobchadjenje z čłowječej seksualnosću. Hódnoty zhromadneho žiwjenja kaž mjezsobne njepowalne haj

Druhi najmlódsi němski biskop Stefan Oster z Passauwa je deklaraciju ZdK raznje kritizował. Na swojej facebookowej stronje wón jednohlósnje wobzamkjenje wo žohnowanju homoseksualnych porow jako njezrozumliwe hódnoći. Z tutym žadanjom zabywa so na bytostne aspekty bibliskeho wobrazu wo čłowjeku. To by rěkało, zo so cyłkowny kurs změni a z tym tež mnoho z toho, štož je cyrkej dotal wo mandželstwie a seksualnosći wučila.

Biskop porokuje tež wospjetne powołanje w tutym prašenju na bamža Franciskusa. Njeje „ani jeničkeho zjawneho wuprajenja bamža abo cyrkwinsekeho wučerstwa“, kotrež by jeno w bliskosći požadanja ZdK ležał. Jeho znjeměrnuje, zo wjetšina zastupjerjow němskich katolikow na tutym puću kroči. Biskop Oster tež rjekny, zo zrozumi, hdyž mnozy katolikojo centralny komitej jako swoje zastupjerstwo hižo njezachuwa.

Runje tak kritizowaše argumentaciju deklaracije. Město toho, zo by so na hódnoty powołała, ma wona praktikowanu seksualnosć w njemandželskich partnerstwach za wopravnjenju. *KP/kna*

Wothłosowanje na plenarnej zhromadźiznje ZdK Foće: kna

chodneje swětowej biskopskej synodze nazymu w Romje. Bjez wuměnjenjow měli so jenakospłažne partnerstwa akceptować a kóždežkuli wumjezowanje homoseksualnych přewinyć.

Čłonojo ZdK žadachu sej zdomom, zo cyrkej kumštne metody

namaka so tež w druhich formach partnerstwa, wuzběhnychu zastupjerjo katolskich lajkow. Njehladajo na to pak wuznawa so Centralny komitej katolikow Němskeje k wuznamnej mandželstwa a pozbudzuje pory k mandželskemu slubej a k založenju swójby.

Wutrobná rozmołwa mjez bamžom a Castrom

Bamž Franciskus poda so w septembur do Kuby

Statny prezident Kuby, Raul Castro, zetka so zašlu njedźelu, 10. meje, we Vatikanje z bamžom Franciskusom. Nimale hodžinsku rozmołwu posudžowachu jako „jara wutrobnu“. Castro džakowaše so swjatemu wótcy za pomoc watskanskeje diplomatije při wutworjenju nowych zwiskow z USA. Kuba so hižo wjeseli na wopyt bamža w septembur. Castro bě njewšědnje hnuty z tutoho zetkanja.

Na swojej přichodneje staciji pola italskeho ministerskeho prezidenta Matteja Renzija rjekny wón tohodla: „Jeli budže bamž tak dale postupować, nawróću so ke katolskej cyrkwi.“ Zasakły rewolucionar a komunist, bratr znateho Fidela Castra, je z bamžom samym rěčał, kiž sej za tule ryzy priwatnu rozmołwu wjacze chwile wza

Raul Castro je bamžej Franciskusej džakowny.

hač za druhich mócnarjow. Z prezidentom USA, Barackom Obamou, rozmołwješe so 50

mjeńšin, ze zwjazkowej kancelerku Angelu Merkel 40 mjeńšin. *KP/kna*

Biblija je přeco rozšěrjenša

W zašłym léce bu cyłkowne Swjate pismo Noweho a Stareho zakonja do dalšich 18 rěčow přeložene. Němska biblijowa towaršnosć w Stuttgartarce tole wozjewja po zdželenju swětowego zwjazka bibliskich towaršnosćow. Tuchwilu předleži Nowy zakon w dalšich 1.324 rěčach a džele biblije we wjacze hač 1.020 rěčach. Njehladajo na to čakaja hišće 1,3 miliardy ludži na cyłkowny přeložk Swjateho pisma w maćerščinje. *KP/kna*

Mandželskaj před zbóžnoprajenjom

Druhi raz w stawiznach cyrkwe budže mandželski por zbóžnoprajeny, wozjewi Vatikan srjedu, 6. meje. Bamž Franciskus je heroiski stopjeń počinka wobeju připóznał, štož je wuměnjenje na puću k zbóžnoprajenju. Italskaj mandželskaj rěkataj Sergio Bernardini (1882-1966) a Domenica Bedonni (1889-1971). *KP/kna*

Bjez stracha na prašenja reagować

Katolska teologowka Dorothea Sattler je mjenjena, zo njeměla cyrkej so temam načasneho ducha zawrěć. Před Centralnym komitejom katolikow Němskeje wona praji, zo je spóznaca ducha časa wažne za dušepastyrstwo. Zdobom sej wona chwali, zo bamž Franciskus znamjenja časa prawje spóznawa a začuwa. Mnozy wěriwi su so wot cyrkwe watsalili, dokelž njemóža swójske nazhońjenja w konteksće mandželstwa a swójby z cyrkwinej wučbu zjednočić. *KP/kna*

Rěčna hodžina za 7.000 džěci

Syłu italskich šulerjow je swjaty wótc pónđelu, 11. meje, k awdiency přijal. Spontanje wón swoju narěč nabok položi, zo by so z nimi rozmołwjał. Swojim małym hosćom powědaše ze swójskeho žiwjenja, zo je so tež rady zwadžil, samo džensa hišće. Wažne pak je, zo so wšědny džěn přeco zaso wujednaš, hewak njemóžeš pokoj nadeńć. Šulerjo wobjdželiču so na projekće „Měrowa fabrika“, kotraž zasadžuje za měrliwe zhromadne žiwjenje wšelakich kultur. *KP/kna*

Dom w Rudnych horach wusko ze Serbami zwjazany

Winfriedowy dom w Schmiedebergu wobsteji tele dny 60 lět

Móžu so hišće derje na kóždolětne młodzinske kubłanske dny w Schmiedebergu dopomnić. Stajnje spočatk lěta poda so skupina serbskich młodostnych do tamnišeho Winfriedoweho domu, kotryž wobsteji mjeztym 60 lět. Tele dny tam róčnicu woswjećaja.

Při tym njeběše jenož za mnje stajnje z rjanej a dobrej tradiciju, w chronikach tutoho domu listować. Běchu to wjacore tolste knihi, zdžěla lětdžesatki stare, pjelnjene z hrónčkami, mólbaami, džaknymi słowami a wosebje z mjenami tych skupin, kotrež běchu do nas w tutym domje přebywali. Wězo pytač při tym wosebje za serbskimi zapiskami a mjenami. A husto na deńdžech potom tež mjeno maćerje, nana, wuja abo čety. Tamniše chroniki swědča wo tym, kak wusko je Winfriedowy dom ze Serbami a wosebje ze serbskej młodziny zwjazany.

A tak tež džensa mjez přećelami přeco zaso rady wróćo zhladujemy na rjane dožiwjenja w Schmiedebergu, na zabawu,

zetkanja a modlitwy. Něchtóžkuli je tam počah k cyrkwi a wěryje znowa wotkrył, nowych přećelow zwonka swojskeje wosady našo!, je so skrućil w naro-

Winfriedowy dom je wšelakim generacijam kaž tež narodam wotewrjeny. Foto: E. Meuser

dnosci a nabožnosći. A někotři namakachu tam samo swoju wulku lubosć za žiwjenje.

Tež ja mam cyle wosobinski počah k tutomu domje. Tak rozsudžich so w času studija za pollětny praktikum w Schmiedebergu. Tehdy běše nětčiši

dekan Wito Šćapan diecezanski dušepastyr młodziny a z tym zdobom nawoda Winfriedoweho domu. Na jeho iniciatiwu přitwari so nowa moderna kapałka, kotruž skića ze swojej kulowatej formu runje młodostnym najwšelakoriše formy modlenja a spěwanja. W slědowacych lětach wabjachu mje potom lětnje dwutydženske europske młodzinske campy, kotrež sobu nawjedowach. W tym času dožiwich pak drje tež najbóle hórki wokomik domu: wulke powodjenje lěta 2002. Hač do přenjeho poschoda steješe tehdy woda rěki Weißeritz. Prudžeše z njesměrnej mocu přez žurlu a zniči wulki džěl delnjeho poschoda. Ale hižo džeń pozdžišo – jako widzachmy doskónčny rozmach zničenja – stejachu hižo přeni pomocnicy před durjemi. Mjez nimi wězo tež skupina Serbow. Njesebičnje a džak njewoćakowawši pomhachu při rumowanju. W měsacach po tym bu dom saněrowany a je džensa rjeńši dyžli něhdy.

Jako referentka biskopskeje

młodziny dožiwich přeco zaso, kak wažny je Winfriedowy dom za katolskich młodostnych cyłje diecezy. Tule namakaja woni w diasporje tak trěbny rum, so zetkawać a wuměnjec. A tak spjelnja dom nic njeważnu funkciju w pastoralnym džěle cyłeho našeho Drježdžansko-Mišnjanskeho biskopstwa.

Njezapomnite wostanu mi najwšelakoriše kursy, zajimawe zetkanja z młodostnymi, z cuzymi kulturami a wašnjemi. Najbóle pak zwjeselich so stajnje z wopytow serbskorěčnych młodostnych. Kaž tehdy, tak podawa so hač do džensnišeho serbska skupina spočatk lěta do Schmiedeberga. Při tym tróšku wobžaruju, zo hladajo na ličbu wobdželnikow serbske kubłanske dny po wšem zdaću hižo tak woblubowane njejsu. Škoda, přetož tak skomdža młodostni njezapomnite wokomiki w serbskej a katolskej zhromadnosći, kotrež moja a wjele dalších generacijow našich młodostnych w Schmiedebergu dožiwili.

Jadwiga Nukowa

„Wy sće cyrkwi poklad a swětej žohnowanje“

Putnikowanje starych a chorych ludźi do Róžanta

Nimale połsta wěriwych z wokolnych wosadow bě so sobotu, 9. meje, do Róžanta podało, zo bychu na hnadownym městnje sakrament žalbowanja chorych přijeli. Kóžde lěto sčěhujaja mnozy přeprašenje Jězusa z ewangelija: „Pójće wšitcy ke mni, kiž sće spróćni a wobčeženi, ja was wokřeju.“ (Mt 12,28). Zdo-

bom wužiwaja rady přiležnosć a dowěrja maćeri Božej swoje naležnosće a próstwy. W tutym zmysle wuspěwachu do kemši zhromadnje rózowc.

Boža mša je so swječila jako wotiwna za přitomnych a njeprítomnych chorych ze serbskich wosadow. Celebrant, farar Michał Anders, na předowa-

nju rjekny, „zo mamy drje džensa wuběrne móžnosće, sej strowotu wobchować, ale što je wona hódna, hakle prawje pytnješ, hdyž sy chory a kipy“. Předar doda: „Na druhim boku sym pak tež hižo słyšať, zo je něchtó rjekł: Přez moju chorosć sym spóznať, što je w žiwjenju wažne, sym zrawił a sym čím

džakowniši za wšo.“ Runje starša generacija je nimoměry wažna, dokelž so zastupuju modli a wopruje. A citowaše z narěče bamža Jana Pawoła II., kotryž bě 1980 starším ludžom w Mnichowje přiwołať: „Wy sće cyrkwi poklad a swětej žohnowanje.“

Zo měli sej młodzi swojich starych česćic, su prjedownicy samo z přisłowom zwuraznili: „Hdyž džědojo rěča, njech rostu młodzencam wuši!“ 37 starych a chorych ludźi přijaja sakrament žalbowanja.

Po kemšach zetkach so woni na Róžeńčanskej „farje“ k swačini. Zamołwity Charity, Handrij Rjenč, a pilne pomocnicy běchu blida spřihotowali. Kofej, tykanc a kołbaski čakachu na přitomnych. Při dobrej bjesadze je wšem słodžaťo. Wuprajam wutrobny džak a zapłać Bóh wšitkim, kotřiž su ze swojim sobudžětom widžomnje abo njevidžomnje k poradženju putnikowanja přinošowali, tež najmłodšemu, organistej Danielej Matikej.

M. Anders

Božej mši přizamkny so towaršliwe zetkanje w administraturje.

Foto: M.A.

Znamjo nadžije a přichoda

Najwjetša cyrkej wuchodneje Němskeje w Lipsku poswjećena

To běše wulki swjedžen, kajkiž jón jeno jara zrědka dožiwiš: poswjećenje Lipščanskeje propstowskeje cyrkwe sobotu, 9. meje. Samo bamž Franciskus pósta postrow ludžom do přewažnje ateistiskeho města.

Archaisce skutkowaše ceremoniel: Z ruku rozmaza Drježdžansko-Mišnjanski biskop Heiner Koch pomału chryzam na wołtarnej plaće – tak dołho, doniž so wšón marmor ze zelenkojtej wolijowej worštu njeswěćeše. Na wšěch różkach wołtarja kaž tež wosrjedž njeho rozpłomjeni wohenčki a spali woruch.

Do toho zakłapa biskop, prjedy hač do noweho cyrkwineho ruma zastupi, ze svojim kijom wo ćežke bronzowe durje propstowskeje cyrkwe a rysowaše z nim, po tym zo běchu wone wotewrjene, na proze křiž. Wěriwych a wosebite liturgiske městna wokrjepi ze swjećenej wodu. Prjedy hač buchu čitani a ewangelij přednesene, wón

W 21. lětstotku porědky podawk je zdokonjany: Lipščanska propstowska cyrkej St. Trinitatis, najwjetši cyrkwinski twar wuchodneje Němskeje po politiskim přewróće, je poswjećeny. Samo bamž Franciskus připósta postrow k poswjećenju cyrkwe, kotryž japoštołski nuncius w Němskej, arcybiskop Nikola Eterović, přednjese. W nim swjaty wótc wuzběhny, zo woznamjenja džzensniši džeň we wulkim něm-skim měsće cyrkej natwarić, „znamjo nadžije a přichoda“. Zdobom pokaza směr, do kotrehož měła cyrkej w hladajcy sekularnym swěće hić: Nowa cyrkej „wotwěra swoje durje tež tym, kotřiž Chrystusa njeznaja, a chce wšěch přeco zaso znowa na wjetši horicont skedźbnić“.

hatstwo, wuznamne za žiwjenje a wěru.“ Pozbudži jich, zo bychu katolikow přewodželi a wuzna bjez tajenja: „Najskeje smy sej wo wjele bliši, hač sej to předstajamy.“

Na poswjećenje cyrkwe su wšak přewažnje katolikojo přišli, tež sakski ministerski prezident Stanisław Tilich. Nimo bamžowskeho wulkopóstlanca arcybiskopa Eterovića běchu tež hosćo ze susodnych biskopstwow přítomni. Něhdže 700 ludži je Božu mšu w nowej cyrkwi sobu swjećilo, dalše wjace hač 400 před njej, hdžež bě widejowa scěna připrawjena. Wuska cyrkwina wěža sahaše 50 metrov do jasneho módreho njebja.

K poswjećenju cyrkwe słuša tež kermuša, swjedžen k poswjećenju. Mnozy so zabawjachu, pohladachu pak tež do cyrkwe. Džěci sej wšo cyle dokładnje wobhladowachu a dachu

Sta ludži su poswjećensku Božu mšu nowoje Lipščanskeje propstowskeje cyrkwe před njej sobu swjećili, kotraž bě ze 700 ludžimi hižo poła. Foto: kna

ambo, a zo by so eucharistija swjećić móhla, potom tež wołtar poswjećić. Na to wožalbowa cyrkej na dwanaće tak mjenowanych japoštołskich křižach na scěnje Božeho domu. Po swjatym woprawjenju poswjećić tež tabernakl. A skónčnje bu wěčna swěca zaswěćena – elektrisce.

Jeniće štyri procenty wšěch 530.000 Lipščanow su katolikojo, 80 procentow ludži w tutym měsće je bjez konfesije. Runje jich hódnoćeše biskop Koch w swoim předowanju: „Smy Wam njejkčćenym džakowni, kotřiž scě nam ze swojimi žiwjenskimi nazhonjenjemi, ze svojim pytanjom a swojimi prašenjemi bo-

so rady z biskopom fotografować. To bě cyrkej, kotrejež sy so dótknyć móhł. Mjez přítomnymi knježeše wjesoła nalada. Trochu wosamoćene bě stejnišo Strony piratow a cyrkwinskokritiskeje Załožby Giordana Bruna. Ale tež tam mějachu tajke něšto kaž mału party. „Gri-lujemy a chcemy tu prosće być.“

Někotre ličby a fakty

- Photovoltaicowa płonina na južnej stronje cyrkwineje wěže je 144 kwadratnych metrov wulka, płonina na třěše cyrkwe samo 333 kwadratnych metrov. Wob lěto nadžěla so telko miliny, kaž ju 20 přerěžnych domjacnosćow trjeba. Z tym naprodukuje twarjenje 76 procentow energije, kotruž trjeba.
- Ležownosć za twar plaćeše nimalo milion eurow.
- Spočatnje wobličena cyłkowna suma 15 milionow euro bu na kóncu wo něhdže džesać procentow překročena.
- Rochlitzski porfyr, z kotrehož murjowana fasada wobsteji, je 280 milionow lět stary.
- Za fasadu wužichu wjace hač 1.500 tonow porfyr a něhdže 50 tonow zornowca za spódk.
- Křiž na 50 metrov wysokej wěži z drohotneho wočla je sydom metrov wysoki.
- Wokno cyrkwe z tekstom Starého a Noweho zakonja je 3,06 metrov wysoke a 22 metrov šěroke. Zhotowił je tute wumělc Falk Haberkorn z Lipska.
- W cyrkwi ma wjace hač 600 ludži město k sedženju.
- Biskopstwo a wosada stej sej předewzałoj, zo sydom milionow eurow wot darow wuproša. Kónc měrca 2015 běše 6.620.000 eurow nahromadženych. Hač do kónca lěta 2016 chcedza hišće dalšej milionaj eurow za wuhotowanje cyrkwe zwjesć.
- Wulki křiž na scěnje za wołtarjom je 9,18 metrov króć 9,18 metrov wulki. Samsnej měrje ma křiž na napřećiwnej scěnje.
- Nowe pišćeles změja 45 registrow, tři manuale a pedal kaž tež 2.716 pišćelow, najwjetša z nich je 5,75 metrov dołha.
- Na zhotowjenju nowoje cyrkwe z wosadnicu wobdžěli so 40 twarskich firmow, 32 z nich ze Sakskeje.
- Božu mšu z poswjećenjom cyrkwe je 80.000 ludži přez telewiziju scěhowało. Z wosom procentami podžěla je to za přenješenje Božej služby njewšědnje wysoka ličba, rjekny nawodnica cyrkwineje redakcije scelaka MDR, Susanne Sturm.

Po položenju základneho kamjenja bēše w zaštymaj lēto-
maj lēdma protestow přečiwo
nowemu Božemu domej na pro-
minentnym městnje napřečo
radnicy při Martina Lutherowym
wobkruhu.

Starobiskop Joachim Reinelt
hlada spokojnje na fasadu: „To
je tola poměrnje wulka wěc na-
stała.“ Wón přeje wosadže pol-
ne rumnosće: „Přečož tale cyr-
kej skutkuje předewšěm, hdyž
je tak poľna žiwjenja kaž na
dnju poswjećenja.“ Štóz do nje-
je zastupi, hdyž je prózdna, na
toho skutkuje wona jara prosta.
Kubansko-ameriski wumělc
Jorge Padro je so při nutkow-
nym wuhotowanju na zlutniwu
estetiku zložował. Na 20 me-
trow wysokej bělej scěnje za
wołtarjom wisa prosty kříž, ko-
tryž je dobre džewjeć metrow
wysoki a šěroki, bjez korpusa.
Wobrazy žane njenařdžeš.

Čerwjeno-złota ornamentika na
křížu, wołtarju, tabernaklu a du-
pje je jeničke trochu zahrajkane
w cyłym rumnje. Lipšćanski wu-
mělc Falk Haberkorn bě stworił
22 metrow dołhe a něšto wjace
hač tři metry wysoke wokno. W
nim pokazuja so při rozdělnym
wobswětlenju raz słowa Stare-
ho, raz Noweho zakonja.

Džak zwurazni biskop Koch
wosebje swojemu předchadni-
kej Joachimej Reineltaj, kotryž
bě twar noweje cyrkweje w léce
2008 zastorčił, kaž tež prjedaw-
šemu propstaj Lotharej Vierho-
ckej a něččišemu poměrnje no-
wemu propstaj Gregorej Gieli.
Zdobom wuzběhny wón „wěry-
hódnou zhrmadnosć ewangel-
skich sotrow a bratrow w mno-
hich lětdžesatkach“.

Načisnyłoj staj nowu cyrkej
architektaj bratraj Ansgar a Be-
nedikt Schulz z Lipska. Do cy-
leho kompleksa sluješa tež wo-

**Biskop Koch wožalbowo wołtar
a rozplómjeni na nim woheňčki
z woruchom. W pozadku je ja-
poštołski nuncijs Eterowic.**

Pohlad do Lipšćanskeje propstowskeje cyrkweje, kotraž skutkuje jara prosta

Foto: kna

K. Wollschläger / KP

sadny centrum kaž tež bydlenja
za měšnikow a domownika.
Wonkownje napadnje cyrkej z
fasadu, kotraž bu z Rocklitzskim
porfyrom murjowana.

Dotwarjena cyrkej hišće cyle
njeje. Za něšto tydzenjow hakle
budu w njej pišćełe poswěćić
móc. Natwarjene drje hižo su, ale
za poslednje džěta na nich nje-
smě so něšto tydzenjow w cyrkwi
ničo tajke činić, štož by k próšenju
dowjedło. Tež na zwony hišće ča-
kaja. Z nimi liča kónc lěta.

Po cylej Němskej značiša bu-
dže nowa cyrkej klětu. Potom
budže wona duchowny centrum
100. zjězda katolikow Něm-
skeje, kotryž so w meji 2016 w
Lipsku wotměje.

Wigilija na předwječoru poswjećenja

Wječor do poswjećenja noweje
cyrkweje w Lipsku wobdžělich
so na wigiliji, liturgiskim nócny
modlenju, w prjedawšej prop-
stowskej cyrkwi, kotraž bu nje-
dželu, 3. meje, profanizowana.
Započatk bě pjatk, 8. meje, w
21 hodź. Wotměnjachu so in-
strumentalna a wokalna hudź-
ba, spěwanje wosadnych, mo-
dlenje, čitanja ze Stareho a
Noweho zakonja a meditacije.
Někotři wosadni spominachu

na něhdže 30 lět čiteho wosa-
dneho žiwjenja po poswjećenu
cyrkweje St. Trinitatis na kromje
centruma při Róžowej dolinje w
léce 1982. We wjeselu a w zrudo-
bje běchu wosadni zjedno-
čeni. Zwučenu wokolinu, wutro-
bje bliski dotalny Boži dom a
dobrych susodow nětko wopu-
šćić měć, woznamjenja na kóž-
dy pad cezuru we wosadnym a
wosobinskim žiwjenju.

Bóh Knjez pak njebydli w tym,

štož su čłowječe ruki stworiłi.
Tuž chce so wosada w nowej
cyrkwi, kiž leži w centrumje Lip-
ska, z Božej pomocu nowym
wužadanjam stajić. Kruh ludži,
kotřiž budu wotnětko do cyr-
kweje Swjateje Trojicy chodzić,
budže bjezdweła wjetši – wšako
ma nowotwar wotewrjeny być za
domoródných a turistow, za
křćených a njezkřćených kaž tež
za tych, kiž njejsu hišće ženje
ničo wo Chrystusu słyšeli. W

meditacijach pak so tež zwura-
zni, zo wostanu wosadni modlit-
wje a Božemu słowu dale swěr-
ni. Chrystus budže jich na puču
do hišće njeznateho přewodžeć.

Tutu nutrnosć, kotraž zawo-
staji we mni hluboki začišć, za-
kónči procesion ze swěčkami
wot prjedawšeje cyrkweje při
Róžowej dolinje po měsće hač
k nowej cyrkwi napřečo Nowej
radnicy. Celebrant bě propst
Gregor Giele. I. Šěrakowa

Dnjowy wotběh přetorhnyč, pomhač a so za mzdu njeprašec

Boža mša w Róžeńce z wohnjowymi wobornikami zarjadniskeho zwjazka Při Klósterskej wodze

„Služba k blišemu je Boža služba“, rjekny farar Clemens Hrjehor na džaknej Božej mši wohnjowych wobornikow pjatk, 8. meje, w Róžeńce. Při tym pokaza na patrona wobornikow, swjateho Floriana, kotryž je w léče 304 jako swědk wěry swoje žiwjenje woprowal.

W předdowanju předstaji farar, kak je léta 1953 młody wohnjowy wobornik wšu swoju fantaziju zasadził, zo by we wulkoměsće žonu wuchowač móht, kotraž je jeno z wulkim napinanjom hišće nuzowe čisto wolič zamóhla. Njewědžeše pak po zranjenju ani swoje mjeno ani adresu. Bórže padny do womory. Wobornik wupósła tuž 20 awtow ze sirenamy a da jednu po druhej hasnyč. Přez telefon zamó na tute wašnje zwěsčić, w kotrym měščanskim džělu žona bydli. Skónčnje da přez wótrěrčaki wozjewič, zo bywa žona we wulkej nuzy a zo měli wšitcy ludžo swěcu hasnyč. We womorje ležaca žona tole wězo nje-móžeše, a tuž wobornicy jeje

bydlenje nańdžechu a ju na to do chorownje dowjezechu. Wona bu wuchowana.

Farar Hrjehor počahowaše so dale na scěnje wo miłosćiwym samaritanje, kotryž je, pomhawši mužej, swój dnjowy wotběh přetorhnył, kiž je pomhał a kiž njeje

so za mzdu prašal. Tuta zasada plaći, kaž duchowny dale rozložil, tež za wohnjowych wobornikow. W čłowjeku, kotryž je w nuzy, měli Chrystusa samoho widjeć.

Kóždy léto wokoło swjedženja swjateho Floriana, 4. meje, swječa wohnjowi wobornicy ze za-

radniskeho zwjazka Při Klósterskej wodze a dalši džaknu Božu mšu w Róžeńce. Lětušu su wobornicy z Chróscic přihotowali. Z chorhoju začahnychu do cyrkwy zastupjerjo woborow z Pančic-Kukowa, Worklec, Smječkec, Kulowa a Wotrowa. **KP**

Začah na džaknu Božu mšu wohnjowych wobornikow. Wjace: www.posol.de Foto: Jan Šolta

Jězus je pěstka a my kćenjowe łopjena wokoło njeje

Prěnje swjate woprawjenje w Chróscicach

W našej Chróšćanskej cyrkwi mějachmy njedzeli, 10. meje, přenje swjate woprawjenje. Swjedzeń zahaji so na farje. Knjěz farar Clemens Hrjehor nas přenjowoprawjenske džěci a našich staršich postrowi a požohnowa naše swěčki. Starši modlachu so za nas a my za nich. Potom začahnychmy zhromadnje do cyrkwy.

Na swjatočnej Božej mši za woła knjěz farar kóždého z nas

šču w potkruhu stejachmy, ponowichmy křćenski slub.

Symbol swjateho woprawjenja bě lětsa černik. Na předdowanju měješe knjěz farar róžu sobu a rozkladže nam woznam tuteje kwětki. Wotščipa wšě něhdže 60 kćenjowych łopjenow tuteje róže, kotrež běchu wokoło pěstki (Stempel). Knjěz farar powědaše, zo je pěstka kaž Jězus a my wěriwi kćenjowe łopjena wokoło njeje.

penjami wokoło njeje. Po předdowanju přednjesechu starši, kmóťra a někotre z nas přenjowoprawjenskich džěci próstwy. Tež w přihotowanju za eucharistiju skutkowachmy sobu.

A potom bě skónčnje tak daloko. Wokomik najwjetšeje napjatósce. Wokomik, jako přijachmy chléb žiwjenja, Jehnjo Bože, Jězusa Chrystusa. Běše to wosebite začuće za nas wšěch, jako položi knjěz farar kóždemu woblatko do erta. Po swjatym woprawjenju pomodlichmy so a přednjesechmy naš nawuknjeny pačer.

Jako bě rjana Boža mša nimo, kotruž wobohačichu cyrkwinski chór a młodži hudźbnicy Chróšćanskeje wosady, zestupachmy so za zhromadne foto. Po wobjedže zetkachmy so znowa w cyrkwi, nětko k džaknemu nyšporje. Tu požohnowa knjěz farar dary, kotrež smy sobu přinjesli. Nimo toho da kóždy džěčo swój pjenježny dar za nuzu čerpjace džěci do kolekty. Po nyšporje swječachmy doma hišće ze swójbu, kmóťramy a znatymi tutón krasny swjedzeń.

Johanna Hadanec z Kopšina

Na kemšach w Chróscicach

Foto: M. Dźislawk

z mjenom. Kóždy postany a zaswěći swoju swěčku při jutrownej swěčce. Jako my wšě woprawjenske džěci we wołarni

Hakle hdyž pytamy stajnje kontakt k Jězusej a smy z nim zwjazani, potom je tež róža woprawdže rjana z pěstku a wšěmi ło-

„Ja sym Prěnje

Z wosom dalšimi džěcimi smědžach w našej wosadnej cyrkwi w Njebjelčicach njedzeli, 3. meje, přeni raz Jězusa w swjatym woblatku přijec. Dołho smy so na tutón wjeršk swjateho žiwjenja přihotowali a so na njón wjeselili. Pod temu „Ja sym winowy pjenk a wy prućata“ staj nam knjěz farar Beno Jakubaš a knjeni Sabina Lanzyna wědu wo Bohu zblížoj a nas we wěrje posylnojoj.

Wšitke štyri holcy běchmy na naš swjedzeń w krasnej družcej drasće přišli. Začahnychmy z našimi staršimi do rjenje wupyšeneje cyrkwy. Tam hižo naši kmóťra a přiwuzni čakachu, zo bychu z nami přenjowoprawjensku Božu mšu sobu swječili. Cyrkwinski chór ju rjenje wobrubil. Přjedy hač přeni raz k blidu Božemu přistupichmy, zanjesechmy my přenjowoprawjenske džěci spěw „Za tobu, mój Jězu“, kotryž je z nami knjeni Francisca Bjedrichowa nazwučowała. Běchmy polni radosće a

Po wjele lětach pytanja namakachmy row

Mój pradźed Michał Brojer ze Šunowa běše jako wójski jaty w Druhej swětowej wójnje w francoskim Auxey-Duressesu (Burgund) padnył abo zemřel. Po starych podložkach, kotraž mějachmy, slědžachmy jara dołho w interneće.

Skónčnje podach so ze staršimaj a sotru w zymskich prózdinach na puć. Zo njeby to předołha jězba byla, smy pola moje sotry w Šwicarskej startowali. Po štyrihodžinskej jězbe dojedźechmy do wsy Auxey-Duresses. Je to jara wulkotna winowa kónčina. Při starej cyrkwičce namakachmy jenož pomnik padnjenych wojakow Prěnjeje swětoweje wójnje. Pytachmy dale za kěrchowom, ale žadyn njenańdžechmy. Ani domoródní ludžo nam pomhać njemóžachu. Tuž dale w blišej wokolnje za pomnikami pytachmy. Po dołhim dnju wróćichmy so zrudni zaso do Šwicarskeje. Moja mać slědžeše hišće samsny wječor dale w interneće. Skónčnje storči na stronu

Christiana Wokec při rowje swjeho pradźeda

Foće: pr

graberstaetten. Tam zapisachmy wšitke daty mojeho pradźeda, kotraž nam wot Bayerskeho Čerwjeneho křiža předležachu. Tu zhonichmy, zo bu row do druheje kónčiny Francoskeje přepoloženy, mjenujucy do Andilly w Lothringskej. Tam je najwjetše pohřebnišćo padnjenych wojakow Druheje swětoweje wójnje. Tu wotpočuje 33.085 padnjenych němskich wojakow. Tuž podachmy so nazajtra hišće raz do Francoskeje. Po znowa šty-

rihodžinskej jězbe tam dojedźechmy. Zwonka maćeje wsy stejí kapalka z jara wulkim kěrchowom. Běše to jara hnujace. Přez wulke železne wrota zastupiwši wuhladaš wid křiža. Naprawo je rumnosć, kiž ma w scénje kamor, kotryž je podobny tabernaklej. W nim su wulke knihy z mjenami padnjenych wojakow. Tam namakachmy mjeno našeho pradźeda a dźeda. Tu steja předmjeno, mjeno, datum narodženja, datum zem-

řeća, blok a ličba rowa. Nalěwo je małe wołtarnišćo z wulkim drjewjanym křižom, kotryž běchu wojacy sami rězbarili, kaž tež mały wołtar. Nětko počachmy row pytać. Dokelž znajachmy z knihy blok a ličbu rowa, row spěšnje nadeńdžechmy. Je to wulke pohřebnišćo z jara, jara wjele zornowcowymi křižemi. Na jednym křižu steja z kóždohohu boka tři mjena wojakow. Tu wotpočuje tež wjele wojakow, kotrychž mjeno znate njeje. Na kěrchowje wuhladachmy tež jara wjele mjenow, kiž su typiske w našej serbskej kónčinje, na přikład Jeschke, Handrick a Völkel. Stajichmy nad rowom pradźeda swěćku a kwětki a pomodlichmy so za njeho. Potom dachmy so zaso na dompuć. To běše jara hnujacy wokomik.

Smy jara wolóženi, zo smy skónčnje row nadešli. Domoj so nawróciwši wowce wobraz rowa jeje nana přepodachmy. Wowka je so jara wjeseliła a bě zdobom wolóžena.

Christiana Wokec, Šunow

winowy pjenk a wy prućata“

swjate woprawjenje w Njebjelčicach

wjesela, zo smědžachmy Jězusa přijimać.

Popođnju zetkachmy so hišće ke krótkemu nyšporej, na kotrymž nam knjez farar Jakubaš mały darik přepoda. Njeh wostanje nam tutón rjany dzeń njezapomnity, zo bychmy w myslach a jednanjach stajnje we wěrje dale krući wostali.

Zaplać Bóh wuprajam w mjenje wšěch Njebjelčanskich přěnjowoprawjenskich dźećí a jich staršich knjezej fararjej Jakubašej, knjeni Lanzynej, knjeni Bjedrichowej kaž tež wšitkim, kiž su na někajke wašnje k tomu dopomhali, zo bě to za nas wulkotny dzeń.

Johana Cyžec

Přinos darow. Wjace fotow: www.posol.de

Foto: M. Buk

Pomnik za nućenych dźělačerjow

Farar Beno Jakubaš požohnowa njedźelu, 10. meje, pomnik „Plomjo a sylzy, nadźija a čerpjenje – Nadja“. Tutón stejí w Njebjelčicach napřećo pohřebnišću a napomina, zo měli so ludžo njeprawdže a njeswobodže spřećiwjeć a zo měli zmužitosć k wěrnosći měć, rozloží farar na poswjećenskeje swjatočnosći. Postajeny bu pomnik za nućenych dźělačerjow kaž bě to lěta 1924 rodžena Nadžeđa Tokarskaja z Ukrainy, kotraž bu 1942 doma zajata a kotraž přindže do Njebjelčic, doniž njebu w aprylu 1945 wot sowjetskeho wójska wuswobodžena. Stworil je pomnik česki sochar Robert Alger w formje sylzow. Na tafli při pomniku su jeho mysle k tomu podate. Ze sylzami pokazuje wón na to, zo je Nadja w cuzbje wjele plakała, zdobom pak tež na lubosć ke krajanej a přećelej Wolodji Lukašikej, kotryž bě runja jej nućeny dźělačer a kiž je kónc wójnje zabłudženeje němskeje granaty dla swoje žiwjenje přisadził. Něhdyša nućena dźělačerka, dzensa 91 lětna Nadja, njemóžeše na poswjećenje do Njebjelčic přijěć. Wobdželił pak je so jeje syn Nikolaj Tokarski, kotryž bě přewšo hnuty. Foto: Feliks Haza

Džěci žaruja hinak

W Kamjencu změja skupinu žarowacych džěci

Džěci a jich dorosćenych přewodžerjow, kotřiž wo bliskeho přiwuzneho abo přečela žaruja, přepróšuje Hornjołužiski zwjazk Charity, zo bychu so rozmołwjejo swoje nazhonjenja wuměnjeni. Prěnje zetkanje budže wutoru, 9. junija, w Katolskim džěćacym domje swjateho Bjarnata, kotraž ma wot 17 do 19 hodź. trać. Skupina ma so džesać króć w měsacnym wotstawku zetkać.

Smjerc nana abo mačerje, bratra abo sotry, džěda, wowki abo přečela wubudža w džěsću abo młodostnym nimo začułow zrudoby, stracha a zadwělowanja tež mnohe prašenja, njewě-

stosć a problemy. Hustohdy změní so cyła žiwjenska situacija. Dorosćeni čuja so we wobchadženju ze žarowacymi džěćimi přežadani, trjebaja džě sami tež podpěru. W rozmołwje do přěnjeho zetkanja móža so individuělna situacija a wosobinske přeča džěci z jich staršimi abo přislušnym kublarjom wobjednać. Sylvia Marschler a Bernward Kreuzkam w domje Charity na Haydnowej 8 w Kamjencu stejita jako partneraj k dispoziciji. Z nimaj měli sej zajimcy k tomu pod telefonowym čisłom (0 35 78) 37 43 12 termin dojednać. KP

Beachvolleyballowy turněr

Dekanatne dušepastyrstwo młodžiny přepróšuje sobotu, 6. junija, wot 15 hodź. na beachvolleyballowy turněr do Ralbic. Mustwa njech so prošu hač do štwórtka, 28. meje, w Don Boskowym domje pod telefonowym čisłom (03 57 96) 9 59 95 abo na facebookowej stronje „Referentka Dekanata Młodžina Worklecy“ přizjewja. Hrač budže so, jeli so znajmjeńša štyri mustwa přizjewja.

Za putnikowanje do Krupki so přizjewić

Młodostni wot 16 lět su přepróšeni wot njedźele, 26. julija, do Krupki putnikować. Woni nawróca so pjatk, 31. julija. Přizjewić měli so zajimcy hač do pjatka, 26. junija, w Chrósćicach na farje, telefonowe čisło (03 57 96) 80 400. Po tym so přizjewjenja hižo njeprizijimuju. Putnicy zetkaja so njedźelu, 5. julija (nic 29. junija, kaž bě to raz planowane), po nyšporje w Chrósćicach na farje, štož je za wšitkich nowáčkow winowatosć. Nyšpor započnje so w 14 hodź. Putniska Boža mša w Krupce budže srjedu, 29. julija, w 10 hodź.

Pytaja rjedžerku za nócnu službu

Dom swjateho Jana w Smječkach pyta rjedžerku za nócnu službu. Džělowy čas je wot 20 hodź. hač do ranja w 6 hodź., a to dwě do tři nocy wob tydźer. Město ma so 1. junija, najpozdźišo 1. julija wobsadzić. Swoje pisomne požadanje pósćelce prošu na adresu: Dom swjateho Jana, Tadej Šiman, Janska kupjel 1, 01920 Worklecy.

Sčinja chórowu hudźbu popularnišu

Młody chór „Festino“ ze Sankt Petersburga wuhotuje srjedu, 27. meje, w 19.00 hodź. w Chrósćanskej cyrkwi koncert. Při tym spytaja spěwarjo runje młodym ludžom chórowu hudźbu popularnišu sčinić. Spěwaja rusku a europsku barokowu runje tak kaž načasnu hudźbu 20. a 21. lětstotka. Wšitcy su wutrobnje přepróšeni.

Předstaja nowu knihu wo putnikowanjach Serbow

Nowu putnisku knihu „Ze zohnowanjom na puć“ předstaji Ludowe nakładnistwo Domowina wutoru, 19. meje, w 19 hodź. w awli Šule Čišinskeho w Pančicach-Kukowje. Wudawaćel farar Gerat Worzar a dalši awtorojo budu z njeje čitać. Na tym wječoru knihu pokićeja.

Nalětni koncert na klósterskej zahrodze

Křesćansko-socialny kubłanski skutk z.t. a chór Lipa z.t. přepróšujetej na tradicionalny nalětni koncert do zahrody ze žiwjenskeho a zeloweho centruma w klóštrje Marijinej Hwězdze w Pančicach-Kukowje njedźelu, 17. meje, w 15.30 hodź. Na kčějatej zahrodze zaspěwa chór Lipa pisany kwěćel pěsnjow na rjanosć přirody. Hóštny chór je lětsa džěćacy chór Budyskeho Serbskeho gymnazija pod nawodom Bernadety Hencyneje. Wot 15.00 hodź. poskića tam kofej a tykanc.

Za wulět samostejacych so přizjewić

Samostejacy ze serbskich wosadow změja wutoru, 2. junija, swój lětuši zhromadny wulět z busom, kotryž powjedže do Choćebuza a do Blótow. Zajimcy njech so hač do wutry, 26. meje, w redakciji Katolskeho Posoła přizjewja, telefonowe čisło (0 35 91) 55 02 12. Časy wotjězda busa z jednotlivych wsow so njedźelu do wulěta wozjewja.

do njedźele

njedźelu, 17. meje: 7. jutrowna – Paskala
Japsk 1,15-17.20a.c-26 / 1 Jan 4,11-16 / Jan 17,6a.11b-19
póndźelu, 18. meje: Jana I.
Japsk 19,1-8 / Jan 16,29-33
wutoru, 19. meje: Iwa
Japsk 20,17-27 / Jan 17,1-11a
srjedu, 20. meje: Bernardina
Japsk 20,28-38 / Jan 17,6a.11b-19
štwórtk, 21. meje: Eugena Mazonodskeho
Japsk 22,30;23,6-11 / Jan 17,20-26
pjatk, 22. meje: Renaty, Julije
Japsk 25,13-21 / Jan 21,1.15-19
sobotu, 23. meje: Deziderija
Japsk 28,16-20.30-31 / Jan 21,20-25
njedźelu, 24. meje: swjatkownička – Dagmary, Madleny
Japsk 2,1-11 / Gal 5,16-25 / Jan 15,26-27; 16,12-15

wot njedźele

město
za adresowy nalěpk
rozšěrjenja

Nječwělj so
z prašenjom,
hač sy
Swjateho Ducha
přijał, ale prašej
so jeničce:
Sym so
wo njeho modlił?

Martin Hubacher

KATOLSKI POSOŁ

Časopis katolskich Serbow
Wudawaćel:
Towarstwo Cyrila a Metoda z.t.,
Póstowe naměsto 2 / Postplatz 2
02625 Budyšin / Bautzen
Katolski Posoł spěchujetej Založba za serbski lud, kotraž dóstawa lětnje přiražki Zwjazka, Swobodneho stata Sakskeje a Kraja Braniborskeje, a Drježdžansko-Mišnjanske biskopstwo.
Zamołwity redaktor: farar Michał Anders
Adresa redakcije a rozšěrjenja:
Póstowe naměsto 2 / Postplatz 2
02625 Budyšin / Bautzen
telefon: (0 35 91) 550 212
telefax: (0 35 91) 68 08 40 89
e-mail: Katolski@Posol.de
internet: www.posol.de
Postvertriebsnummer: F 8485
Lětny abonement plaći:
25 eurow, z póstom 50 eurow.
Konto: TCM-Katolski Posoł
IBAN: DE56 7509 0300 0208 2823 66
BIC: GENO DEF 1M 05
banka: LIGA Dresden
kontowe čisło: 20 828 23 66
BLZ: 750 903 00
Čišć: Łužiska čišćernja, Budyšin
Štóz w nastawkach swoje měnjenje zastupuje, ma je ze swojim mjenom podpisać. Přinoški njekryja so stajnje z měnjenjom redakcije.